

3|10-1|12 2013

Esther Stocker

Prostor bez hranic

Galerie moderního umění v Roudnici n|L

Unlimited Space

Gallery of Modern Art in Roudnice n|L

Nad výstavou převzal záštitu Velvyslanec Italské republiky v Praze Pasquale D'Avino. Podpořilo ji Ministerstvo kultury České republiky.

Galerie děkuje těmto partnerům za propagaci výstavy: Mladé Frontě Dnes, Literárním novinám, Railreklam, Earch.cz, Archicake, Českému rozhlasu 3 - Vltava, Artyčok.cz, Rakouskému kulturnímu fóru, Artmap, Art & Antiques.

Prostor bez hranic

Esther Stocker je vídeňskou umělkyní bytostně spjatou s geometrickou abstrakcí. Tu uplatňuje jak ve svém prioritním výtvarném médiu - malbě - tak ve fotografii, prostorových a architektonických realizacích. Abstraktní dílo však nevytváří se snahou o dosažení autonomního metafyzického artefaktu, jako spíš ze zájmu o interaktivní povahu umění, jehož smysl nemůže být naplněn bez percepční aktivity diváka. Na první pohled by se mohlo zdát, že ústředním motivem tvorby jsou systematicky uspořádané linie, logicky řazené geometrické tvary a pravidelný rastr. Nicméně není tomu tak. Funkce těchto prvků je pouze pomocná. Jsou více prostředkem či lépe řečeno protikladem toho, co má dílo ve skutečnosti zobrazovat. V popředí pozornosti Esther Stocker stojí především neurčitost exaktních forem, neboli rozpor mezi přesností a přibližností racionálního a funkčního systému. „Více než o systém rádu se zajímám o neuspořádanost“.

Vz dor proti rádu autorka navíc spojuje s psychologickým aspektem. Skrze své práce zkoumá kognitivní proces člověka, konkrétně jeho schopnost zpracovávat poznatky prostřednictvím vidění. Pro tento účel volí jednoduché geometrické formy a linii. Upřednostňuje achromatickou barevnost bílé a černé, případně škál šedé. Schéma sítě, jakožto nehierarchická soustava homogenních částí, pro ni představuje ideální výchozí bod, jenž podmiňuje existenci druhého jevu - neuzavřeného a nelogického systému. Ten vzniká přerušováním, deviací či negací rastru - dokonale přesné struktury, neboli daného rádu. Takový způsob vyjádření, kdy význam jednoho jevu je vysvětlován či popisován pomocí jeho protikladu, podléhá sémantickému dualismu. Mezi výtvarným uměním a řečí autorka spatřuje zvláštní spojitost. Rovněž v jazykové oblasti můžeme dosáhnout nové znalosti či vyjádření nikoliv jen přidáváním, ale také negováním informací. Z hlediska obsahu sdělení je možné interpretovat tvorbu Esther Stocker také na základě Platónova dualismu pravého světa idejí (věčného, neměnného bytí) a klamného světa smyslových zkušeností (proměnlitého bytí a bludného zdání).

Právě smyslová zkušenosť diváka hraje v tvorbě Esther Stocker zásadní roli a to již v době, kdy koncem devadesátých let jako malířka vstoupila na výtvarnou scénu. V oblasti malby navazovala na op art. Nicméně spojitost s touto výtvarnou tendencí je spíše formální. Na rozdíl od představitelů op artu Esther Stocker nevyhledává skryté principy působení pravidelných geometrických struktur, ale přímou intervencí vytváří odchylky a nepravidelnosti rastru. Další inspirační zdroj objevila v kinetickém umění (a to hlavně v okruhu italské skupiny Group T v popředí s Giannim Colombem či italské skupiny

Zero). K osobnostem geometrického a konceptuálního umění, jež formovaly autorčin výtvarný cit, náleží Dóra Maurer, Grazia Varisco a Dalibor Chatrný. Z hlediska percepce a výzkumu lidského vnímání na ni nemalou měrou zapůsobily také poznatky z psychologie, především v pojetí maďarského neuropsychologa Bély Julesze a italského malíře a psychologa Gaetana Kanizsy.

Podle Esther Stocker, jíž láká testovat proces divákova vnímání, je naše představivost omezena tím, co jsme se dosud naučili. Osvobozením forem z přísného područí rádu autorka probouzí v díle optickou iluzi. Záměrně zpochybňuje naši percepci a dezorientuje naše smysly, abychom se oprostili od dosavadních fyzikálních vědomostí a přijali novou senzuální zkušenosť. V zorném úhlu tohoto poznání je především způsob vnímání prostoru (jak v ploše tak i v trojrozměrné dimenzi). Iluze hloubky a prostorovosti, vyvolaná optickým působením deformovaného rastru, malířku podnítila přesunout výzkum do reálného prostoru a překročit tak limity obrazové plochy. Je patrné, že v prvních instalacích se autorčin zájem soustřeďoval ještě na plný objem výstavního sálu, jenž byl co nejvíce zaplnován. V pozdějších realizacích a v současnosti naopak dává přednost práci s obvodovými plochami, popřípadě s úzkou zónou kolem nich. Jejich transformací vzniká virtuální prostor podobný obrazovému. Takové pojetí je bližší postoji malířky, jež se vyjadřuje o svých instalacích jako o převedení virtuální obrazové hloubky do třetího rozměru. Trojrozměrné realizace můžeme chápat jako soustavu obrazů, které vytvářejí celkový portrét prostoru, do něhož však můžeme vstoupit a vnímat jej skrze emoce a z různých úhlů pohledu v průběhu času. Stocker, jako příznivkyni percepční psychologie, fascinuje také moment napětí podmíněný přepínáním lidské myslí mezi představou o druhé a třetí dimenzi či mezi vyznačenou a prázdnou částí. Paradoxem prostorových realizací je důraz kladený nikoli na použitý materiál, nýbrž na prázdro. Volný objem místonosti je determinován změnou okolí, jež znejasňuje jeho reálné rozměry. Tím vzniká prostor nový - myšlenkový. Jedná se o podobný princip jako v případě Kaniszova trojúhelníku, kdy pomocí optické iluze vnímáme hlavně to, co je ve skutečnosti v obraze nepřítomné (viz obr. s. 13).

Na základě myšlenky, že si nikdy nemůžeme být jisti tím, o čem se domníváme, že bezpečně známe, si Stocker záměrně pohrává se slabostí lidského poznávacího aparátu. Vytvořením ambivalentní prostorové situace a podnícením percepční nejistoty nás nutí k přehodnocení stanoviska, což může mít za důsledek probuzení nejrůznějších pocitů včetně existencionálního znepokojení. Při pohledu na obraz, fotografii, instalaci či realizaci v architektuře jsme svědky nepravidelné fragmentace daného prostředí, která podmiňuje vznik nejednoznačného a rozpínáváho systému. Tento systém je neomezený, a tudíž podřízený expandující logice podobné, jako jazyk. Nemůže být nikdy uzavřen či obsáhnut, což mu propůjčuje nezměřitelnou hloubku a nekonečnost.

To platí i v případě roudnické realizace nazvané „Prostor bez hranic“, jež navazuje na starší autorčiny práce. Za její přímé předchůdce bychom mohli pokládat vídeňskou instalaci „What kind of objects are those we presuppose?“ z roku 2005 (viz obr. s. 18-19) a především pařížskou instalaci „Dirty Geometry“ z roku 2011 (viz obr. s. 38). V případě první, rané práce je plný objem místonosti rozčleněn pomocí pravoúhlé sítě, která je však místy přerušovaná.

Zatímco pařížská a roudnická realizace, jež mají k sobě nejblíže, vycházejí z členění čelních stěn, k nimž se z obvodových zdí sbíhají vlákna tvořící mřížku. Vytvořený rastr a jednotlivé linie se však místy odpoutávají od plochy. Jako by „neuroticky“ vybočovaly z jasně dané struktury. U instalace „Prostor bez hranic“ působí kombinace těchto ostrých hran vzdorujících schématu a klenebního oblouku velmi expresivně.

V řešení všech zmínovaných prací můžeme nalézt paralelu ke kinetické instalaci „Spazio elastico“ Gianniho Colomba z let 1967-1968. Také tento italský tvůrce rozčlenil prostor pomocí fluorescenčního elastického lanka do pravidelné sítě, která programovým napínáním a posunováním podléhala deformacím a odchylkám. I zde však panuje zásadní rozdíl, a to především v pojetí pohybu. Esther Stocker oproti italskému umělci nevolí kinetický typ instalace. Usiluje o statickou hodnotu a nepovažuje moment času za jednu z hlavních priorit díla. Nesnaží se stimulovat divákovo vnímání zpochybňováním jeho představ o rovnováze a klidu. Její instalace jsou spíš odosobněné, než že by vnucovaly emocionální náboj svého tvůrce. Díla se naopak stávají na autorce nezávislá, žijí vlastním životem, což je činí mnohoznačnými. Jediné, co se uvnitř hýbe, je návštěvník se svými myšlenkami o prostoru. Práce vzbuzují pohyb iluzivní a citové hnutí diváka.

Jedním z příznačných rysů realizací Esther Stocker je jejich závislost na konkrétním prostředí, která jim propůjčuje charakter místně-specifického díla. Jak už bylo poukázáno, Stocker v roudnické jízdárně navazuje na již existující princip. Ten však nově adaptuje pro konkrétní parametry výstavní síně, a tudíž vytváří jedinečné dílo. Podle klasifikace Marka Rosenthala bychom mohli autorčinu prostorovou tvorbu zařadit do obou kategorií místně-specifických instalací označených výrazy „intervence“ a „rapprochements“ (instalace sbližující finální dílo s daným prostorem). Esther Stocker totiž mění charakter prostoru osobitými zásahy, aniž by se snažila popřít jeho objektivní povahu. Předkládá nám tak přístup umělce, který vymaňuje odosobněnou architekturu z falešné rezervovanosti a neutrality. Přibližuje ji divákovi a nabízí mu možnost individuálního prožitku. Zároveň pro realizace Stocker je také podstatný moment sblížení výsledného produktu s charakterem místnosti. Takové dílo je nesymbolické, zaměřené především na diváka, neboť může být pochopeno jen skrze jeho smysly, tělesnost a dynamiku.

Roudnická instalace poukazuje mimo jiné na skrytu podobu autorčina procesu výtvarného tvoření. Na počátku všeho Esther Stocker uvažuje o motivu anarchické struktury v obecném prostoru a teprve až v průběhu pracovního vývoje přemýšlí, jak se vypořádat s konkrétními architektonickými danostmi, a se zaujetím využívá jejich potenciál. Platí zde pravidlo, že specifický prostor si žádá specifické vyjádření. Nepravidelnosti a rušivé elementy prostoru se mohou stát pro výsledné dílo předností. Dojem z architektonického řešení interiéru je transformován, aniž by tvůrkyně vynakládala tlak a sílu. Jednoduše respektuje jeho charakter bez hmotných zásahů a užití těžkých objektů.

Rovněž v instalaci „Prostor bez hranic“ se autorka upíná k minimálním výtvarným prostředkům. Její přístup k trojrozměrným realizacím se tak jeví více konceptuální. Podobně jako v díle „Prostorové korelace - Roh“ (1972) Dalibora Chatrného se jí daří vyvolat nový prostorový účinek a neobvyklý vizuální vjem

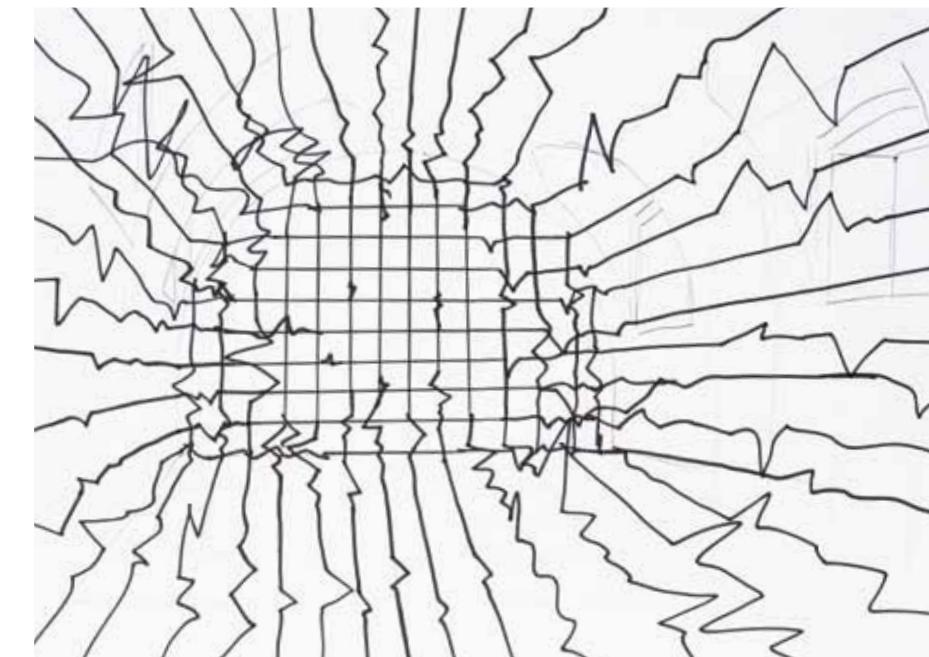
výtvarným zásahem do obvodových stěn (viz obr. s. 13). Roudnická instalace vychází z obdobného principu, který vlivem percepční schopnosti jedince rozšiřuje fyzické možnosti výstavního sálu. Při pozorování nepravidelné struktury je znejasněn nás poznamek o tom, jaký je skutečný tvar místnosti a kam sahají její hranice. Návštěvník má možnost vytvořit si na základě své představivosti vlastní virtuální prostředí, čímž nám výtvarnice dokazuje, že prostor obecně není pouhým indexem měřitelných hodnot a fyzických parametrů, nýbrž také rejstříkem myšlenek, fantazie, emocí, výrazu, řeči, dynamiky pozorovatele a času. A tak nejenom s ohledem na optické zákonitosti, ale i z metaforického hlediska nemůže být pochyb o tom, že roudnická instalace představuje prostor neomezených hranic.

Magdalena Deverová

1/ Esther Stocker v rozhovoru s Barbarou Willert: I'm more interested in disorder than systems of order, in: „Portrait of disorder. Esther Stocker“. Waldenbuch: Museum Ritter 2012, s. 26-34

2/ Mark Rosenthal, „Understanding Installation Art: From Duchamp to Hozler“. Munich 2003

3/ Vztah Esther Stocker k tvorbě Dalibora Chatrného je zvlášť v souvislosti s českou výtvarnou scénou velice podstatný. Jeho dílo se stalo pro Esther Stocker silným inspiračním zdrojem také proto, že se vídeňská umělkyně s brněnským tvůrcem osobně znala.

návrh instalace pro Galérii moderního umění v Roudnici n. L., 2013
kresba tužkou a fixem na papíře,
21 × 29,7 cm

desing for an installation at the Gallery of Modern Art in Roudnice n. L., 2013
drawing in pencil and marker pen on paper,
21 × 29,7 cm

Unlimited Space

Esther Stocker is a Viennese artist committed to geometric abstraction, which she applies in her priority visual medium, painting, as well as in her photography, installations and architectural projects. Her abstract work is not an attempt to produce an autonomous metaphysical artefact, but rather a consequence of her interest in the interactive aspect of art, whose purpose cannot be fulfilled without the viewer's perception. At first sight it may seem that the central motifs in her work are systematically ordered lines, logically arranged geometrical forms and regular grids. But this is not so: these elements only have an auxiliary function. They are more a means, or rather the very opposite of what her work really depicts. Esther Stocker focuses on the indefiniteness of exact forms, the discrepancy between precision and approximation in a rational and functional system. "I'm more interested in disorder than systems of order".

Stocker combines this resistance to order with a psychological aspect. In her work she investigates our cognitive processes, specifically our ability to process information through vision. To this end she favours simple geometrical forms and lines, in achromatic black and white and greyscale. A network diagram, as a non-hierarchical system of homogenous parts, is an ideal starting point for her, and it produces a second phenomenon: an open and illogical system, created by interrupting, disordering or negating the grid (a perfectly exact structure), the given order. This approach, where the significance of a phenomenon is explained or described with the aid of its opposite, is subject to a semantic dualism. Esther Stocker sees an odd connection between visual art and language, as in language too we can attain new knowledge, find new means of expression, not just by adding information but also by negating it. In terms of the content of communication, her art can also be interpreted in the light of Plato's dualism between the true world of ideas (eternal, unchanging existence) and the illusory world of sensory experience (changeable existence and aberrant appearances).

The sensory experience of the viewer has played a fundamental role in Esther Stocker's work ever since she first emerged on the art scene as a painter at the end of the 1990s. Her painting was influenced by op art, but this connection was largely formal. Unlike op art, she is not looking for the hidden principles of the effect of regular geometrical structures, but uses direct intervention to produce deviations and irregularity in a grid. Another inspiration was kinetic art (especially the work of the Italian groups Guppo T, with Gianni Colombo at its forefront, and Zero). Among the geometric and conceptual artists who have shaped her art are Dóra Maurer, Grazia Varisco and Dalibor

Chatrný. In research into human perception she has also been influenced by the discoveries made in psychology, particularly by the Hungarian neuropsychologist Béla Julesz and the Italian painter and psychologist Gaetano Kanizsa.

Esther Stocker likes to test the viewer's perceptual process. According to her, our imagination is limited by what we have learnt. By freeing forms from a strict dependence on order she can produce an optical illusion. She deliberately subverts our perception and disorients our senses so that we are released from what we know of physics and can accept new sensory experience. What is central here is the way we perceive space (in two and three dimensions). The illusion of depth and space, produced by the optical effect of a deformed grid, prompted Stocker to transfer her investigations to real space, going beyond the limits of the picture plane. In her first installations she still concentrated on the entire volume of an exhibition hall, which was to be as full as possible. In later works, and today, she prefers to work on the perimeters, or in a narrow zone around them. They are transformed to create a visual space that is similar to the space of an image. This concept is closer to what Esther Stocker says about her installations, as the extending of the virtual depth of an image into the third dimension. We can understand her installations as a set of images that create a complete portrait of a space, which we can enter and perceive via our emotions and from different perspectives over time. As a student of the psychology of perception, Stocker is also fascinated by the moment of tension as the human mind switches between ideas about the second and third dimensions, and between the demarcated and empty parts. The paradox of these installations is that the emphasis is not on the material used, but on the emptiness. The empty volume of a room is determined by a change in its surroundings, which distorts its real dimensions. This creates a new space, one of ideas. The principle is similar to Kanizsa's triangle, when thanks to an optical illusion we focus on something that is not actually present in the image (see the illustration on p. 13).

Stocker deliberately plays with the weakness of our cognitive apparatus, with the idea that we can never be sure of what we think we know. By creating an ambivalent spatial situation and inducing perceptual uncertainty, she forces us to reappraise our opinions, which can prompt a range of emotional responses, including an existential unease. Looking at a painting, a photograph, an installation or an architectural work, we witness an irregular fragmentation of the setting, which produces an ambiguous and dynamic system. This system is unlimited, and like language it is subject to an expanding logic. It can never be closed or contained, which lends it an immeasurable depth and endlessness.

This is also true of the Roudnice installation "Unlimited Space", which draws on Stocker's previous work. We might consider its immediate precursors to be the Vienna installation "What kind of objects are those we presuppose?" from 2005 (see the illustration on p. 18-19) and above all the Paris installation "Dirty Geometry" from 2011 (see the illustration on p. 38). In the first, early, installation the full volume of the room is divided up by a three-dimensional right-angled grid, which is broken in places. The Paris and Roudni-

ce installations have more in common, and are based on the structuring of the walls at either end, towards which lines of black tape run along the perimeter walls, creating a lattice. In places the individual lines and the grid they produce detach themselves from the surface, seeming to "neurotically" depart from a clearly defined structure. In "Unlimited Space" the combination of these sharp edges defying the plan and the arc of the vaulting is highly expressive.

In these works we can find a parallel to Gianni Colombo's kinetic installation "Spazio Elastico" from 1967-68. The Italian artist also divided up space, using fluorescent elastic string in a regular grid which was then deformed by systematic stretching and shifting. There is, however, a fundamental difference here, and it concerns the treatment of motion. Unlike Colombo, Stocker does not work with kinetic installations. She seeks a static value, and does not consider the time factor to be one of the priorities of her art. She does not try to stimulate viewers' perception by undermining their ideas of balance and tranquillity. Rather than emphasising their creator's emotions, her installations tend to be impersonal. They have become independent of the artist and lead lives of their own, which makes them ambiguous. The only thing moving here is the viewer and the viewer's ideas about space. These works create an illusion of motion, producing an emotional response in the viewer.

One of the characteristics of Esther Stocker's installations is their dependence on specific settings: these are site-specific works. As has already been said, at the Riding School in Roudnice Stocker is working with an established principle, but is adapting it to the specific parameters of the exhibition hall, and thereby creating a unique work. Under Mark Rosenthal's classification we could include her work under two categories for site-specific installations, "interventions" and "rapprochements" (installations that align the final work with the given space). Esther Stocker alters the character of a space with her idiosyncratic interventions, without trying to deny its objective nature. She presents an approach that emancipates architecture from its false restraint and neutrality and brings it closer to viewers, offering them an opportunity for individual experience. Also crucial for Stocker's installations is the moment when the resulting product meshes with the character of the room. These works are non-symbolic and are aimed above all at the viewers, as they can only be understood through viewers' senses, corporeality and dynamics.

The Roudnice installation also points to a hidden element in the artist's creative process. Initially Esther Stocker thinks about an anarchic structure in a general space, and as work progresses she considers how to incorporate the specific architectural features and exploit their potential. The rule here is that a specific site requires a specific expression: the site's irregularities and incongruities can be exploited in the resulting work. The impression produced by the architecture of the interior is transformed, without the artist needing to apply pressure or force. She respects the character of the interior, and avoids material interventions and the use of heavy objects.

In "Unlimited Space" Stocker also favours minimal devices. Her approach to installations seems more conceptual. As in Dalibor Chatrný's "Spatial Correlation - Corner" (1972), she manages to produce a new spatial effect and an unusual perceptual experience by means of an intervention on the perime-

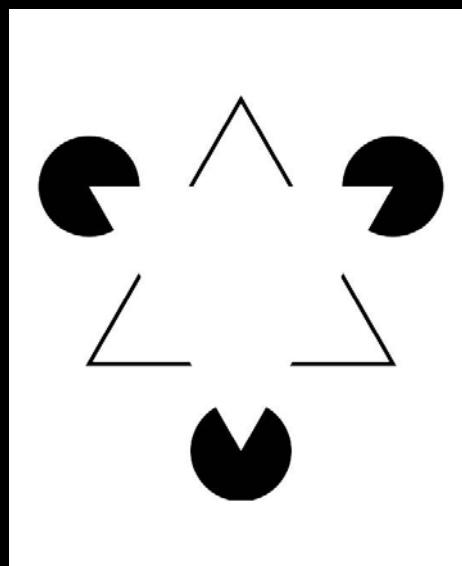
ter walls (see the illustration on p. 13). The Roudnice installation is based on an analogous principle, where the individual's perceptual capacity extends the physical possibilities of the exhibition hall. Observing this irregular structure, we lose all certainty about the true shape of the room and how far its limits reach. Visitors can create their own visual environments based on their imagination, and the artist demonstrates that a space is not merely an index of measurable values and physical parameters, but also a register of ideas, fantasies, emotions, expression, language, the dynamics of the observer and time. With its optics, and from a metaphorical perspective, the Roudnice installation presents a space with unlimited boundaries.

Magdalena Deverová

1/ Esther Stocker in conversation with Barbara Willert: I'm more interested in disorder than systems of order, in: "Portrait of disorder. Esther Stocker". Waldenbuch: Museum Ritter 2012, pp. 26-34.

2/ Mark Rosenthal, "Understanding Installation Art: From Duchamp to Holzer". Munich 2003

3/ Esther Stocker's relation to Dalibor Chatrný is particularly important in the context of the Czech art scene. His work was a powerful inspiration for her, not least because the two artists knew one another personally.

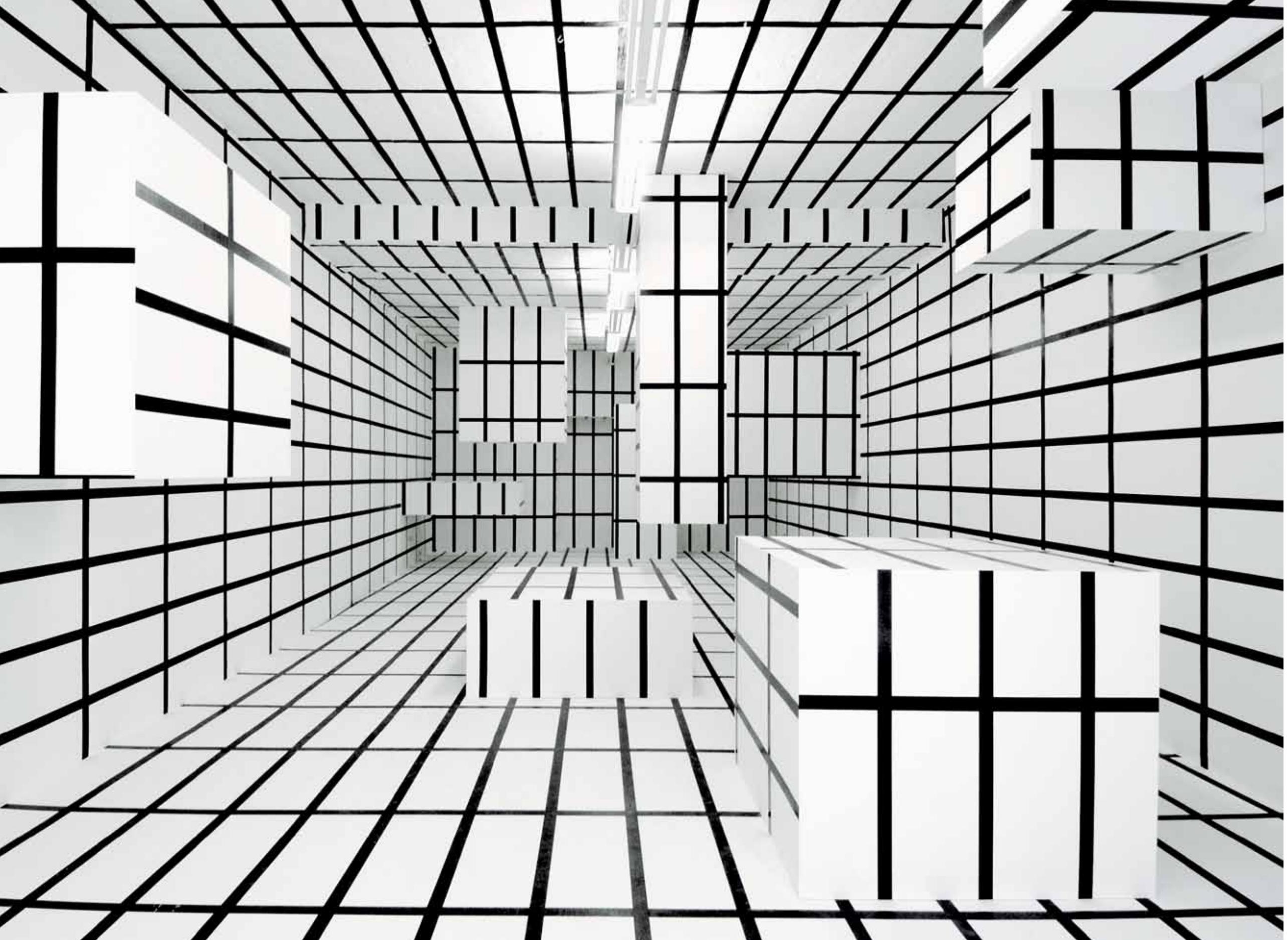

Trojúhelník Gaetana Kanizsy, 1955

Gaetano Kanizsa's Triangle, 1955

Dalibor Chatrný
Prostorové korelace - Roh, 1972
staniol, zdi

Dalibor Chatrný
Spacial correlation - Corner, 1972
tinfoil, walls

Výraz „podobný“ může upoutat naši pozornost, ale ve skutečnosti nic neznamená. (Frege), 2004
černá lepicí páska, dřevěné kvádry, 13,3 x 5,6 x 3,4 m

The term „alike“ may attract our attention,
but in fact means nothing at all. (Frege), 2004
black masking tape, wood boxes, 13,3 x 5,6 x 3,4 m

AR/GE Kunst Galleria Museo, Bolzano

Z pohledu geometrie
jsou všechny směry v prostoru totožné., 2005
černá lepicí páška, dřevěné kvádry, 16,48 x 5,34 x 3,95 m

From the point of view of geometry,
all directions in space are equal., 2005
black masking tape, wooden boxes, 16,48 x 5,34 x 3,95 m

Projektraum Deutcher Künstlerbund, Berlin

Co je to za věci,
které předpokládáme? (Quine), 2005
dřevěná konstrukce, cca 8,5 x 4 x 3,2 m

What kind of objects
are those that we presuppose? (Quine), 2005
wood construction, c. 8,5 x 4 x 3,2 m

Galerie Krobath Wimmer, Wien

Bez názvu, 2006
instalace, dřevěné hranoly, dřevěné panely, barva,
13 x 12 x 3,8 m

Untitled, 2006
installation, wooden boards, wooden panels, color,
13 x 12 x 3,8 m

Galerie im Taxispalais, Innsbruck

Z pohledu geometrie, 2008
dřevo, disperze, 9,39 x 34,16 x 4,48 m

Geometrisch betrachtet, 2008
wood, dispersion, 9,39 x 34,16 x 4,48 m

Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig, Wien

Bez názvu, 2008
černá lepicí páska, barevná emulze na zdi
a dřevěných prvcích, 2,41 x 3,59 x 3,45 m

Untitled, 2008
black masking tape, emulsion paint on wall
and wooden elements, 2,41 x 3,59 x 3,45 m

Lift off 2008, Onomatopee, Eindhoven

Co nevím o prostoru, 2008
instalace, černá lepicí páska a barva, 3,69 x 10 x 2,8 m

What I don't know about space, 2008
installation, black masking tape and paint,
3,69 x 10 x 2,8 m

MUSEUM 52, London

Abstraktní myšlenka je vřelým štěnětem, 2008
instalace, dřevo, disperze, 10,75 x 12,10 x 3 m

Abstract thought is a warm puppy, 2008
installation, wood, dispersion, 10,75 x 12,10 x 3 m

CCNOA - Center for Contemporary Non-Objective
Art, Bruxelles

Nedalo se nic dělat - lidé byli vždy pouze lidmi a prostor byl vždy jejich věčným nepřítelem.
(Ellison), 2009
černá lepicí páska a kapa deska na zdi,
3,55 x 6,20 x 7,85 m

Nothing could be done - men were only men,
and space was their eternal enemy. (Ellison), 2009
black masking tape and foam core on wall,
3,55 x 6,20 x 7,85 m

Dům umění, České Budějovice / House of Art,
Budweis

Bez názvu, 2009
deská kapa, lepicí pásky a špendlíky na zdi,
2,92 x 6,85 x 5 m

Untitled, 2009
foam core, masking tape and pins on wall,
2,92 x 6,85 x 5 m

South London Gallery, London

Na obranu volných forem, část 1, 2011
dřevo, barva, 4,45 x 23,28 x 3,75 m

In defence of Free Forms, parte 1, 2011
wood, color, 4,45 x 23,28 x 3,75 m

OREDARIA Arti Contemporanee, Roma

Osamělost díla (Blanchot). Část 2, 2010
dřevo, akryl, 2,15 x 1,80 x 12,70 m

La solitudine dell'opera (Blanchot). Parte 2, 2010
wood, acrylic, 2,15 x 1,80 x 12,70 m

Associazione Ko.Ji.Ku., Galleria Studio 44, Genova

Bez názvu, 2011
kapa deska na zdi a podlaze, 2,95 x 8,5 x 2,75 m

Untitled, 2011
foam core on wall and floor, 2,95 x 8,5 x 2,75 m

The Essential Collection, Zürich

Otevřená forma, 2011
kapa deska na zdi a podlaze, 7 x 5,53 x 3,7 m

Open Form, 2011
foam core on wall and floor, 7 x 5,53 x 3,7 m

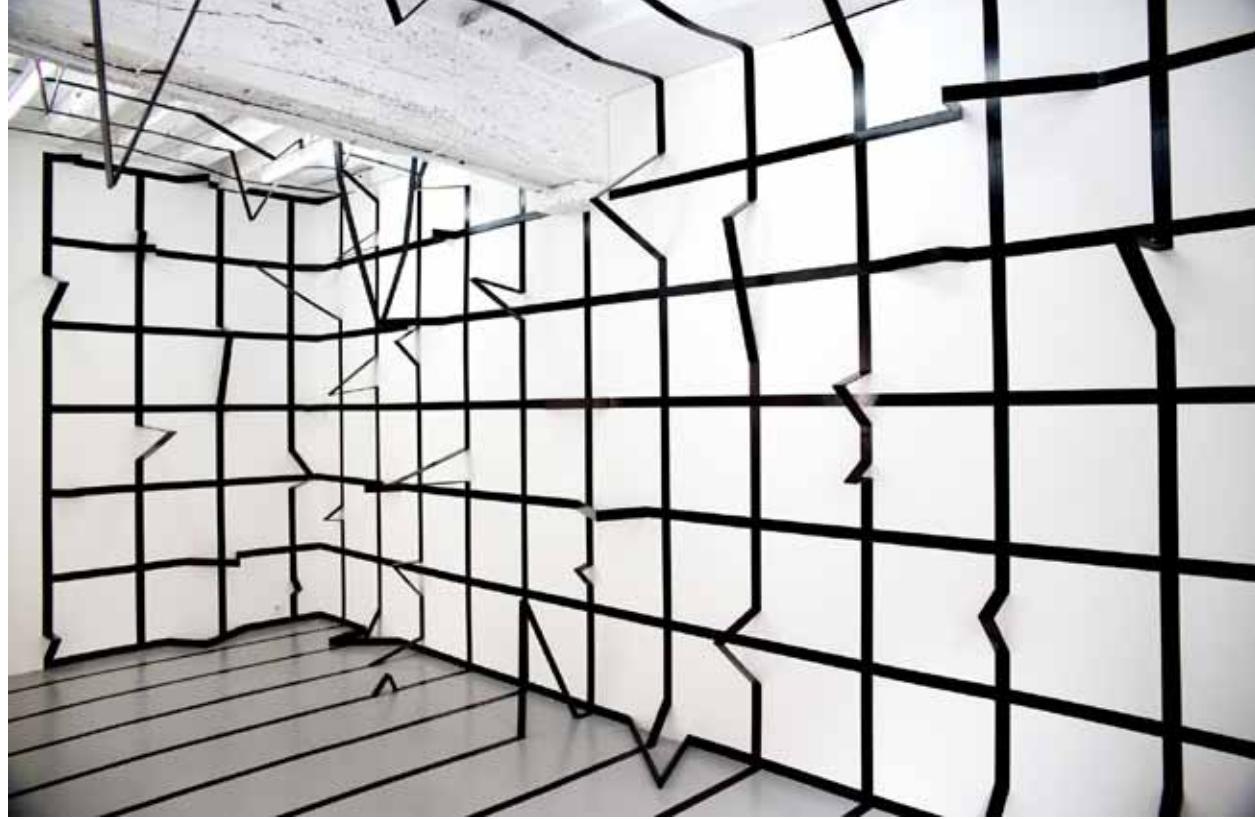
Hunt Kastner Artworks, Praha

Společný osud, 2011
černá lepicí páska, deska kapa na zdi a podlaze,
16,62 x 8,14 x 5,14 m

Destino comune, 2011
black masking tape, foam core on wall and floor,
16,62 x 8,14 x 5,14 m

MACRO Roma Courtesy OREDARIA Arti Contemporaneo, Roma

Špinavá geometrie, 2011
černá lepicí páska, deska kapa na zdi a podlaze,
5,85 x 2,7 x 3,1 m

Dirty Geometry, 2011
masking tape, foam core on wall and floor,
5,85 x 2,7 x 3,1 m

Galerie Alberta Pane, Paris

Založeno na rastru, 2012
dřevo, barva, 8,1 x 14,8 x 4,5 m

Based on a grid, 2012
wood, color, 8,1 x 14,8 x 4,5 m

Z33 - house for contemporary art, Hasselt

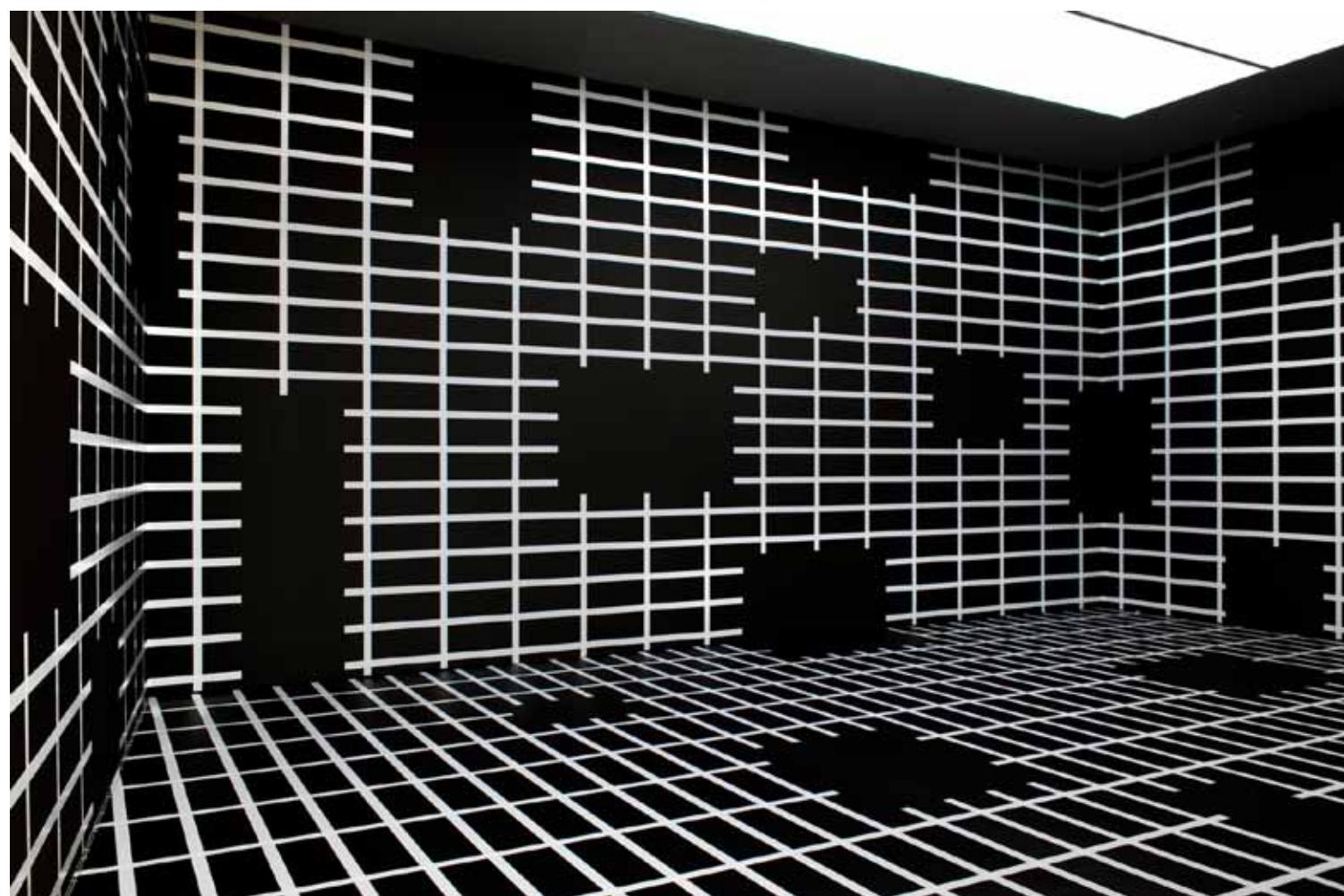

Řádná logika, 2011
lepící páška na zdi a podlaze, 9,25 x 7,35 x 3,30 m

Generous Logic, 2011
masking tape on wall and floor, 9,25 x 7,35 x 3,30 m

Centre d'Art Passerelle, Brest

Bez názvu, 2012
lepící páška na zdi a podlaze, 6,79 x 7,1 x 4,7 m
Untitled, 2012
masking tape on wall and floor, 6,79 x 7,1 x 4,7 m
Kunstmuseum, Stuttgart

Bez názvu, 2012
deská kapa na zdi, 15 x 2 x 10,43 m

Untitled, 2012
foam core on wall, 15 x 2 x 10,43 m

Museum Ritter, Waldenbuch

Prostor bez hranic, 2013
černá lepící páska na zdi, deska kapa, 9,5 x 6,4 x 17 m

Unlimited Space, 2013
black masking tape, foam core, 9,5 x 6,4 x 17 m
Galerie moderního umění v Roudnici n. L / Gallery
of Modern Art in Roudnice n. L.

Roudnice nad Labem

Prostor bez hranic, 2013
černá lepící páska na zdi, deska kapa, 9,5 x 6,4 x 17 m

Unlimited Space, 2013
black masking tape, foam core, 9,5 x 6,4 x 17 m
Galerie moderního umění v Roudnici n. L / Gallery
of Modern Art in Roudnice n. L.

Roudnice nad Labem

Biografie

1974 narozena ve městě Silandro, Itálie
1994-1999 studium na Akademie der Bildenden Künste ve Vídni, Rakousko
1996 studijní stáž na Accademia di Belle Arti di Brera v Miláně, Itálie
1999 studijní stáž na Art Center College of Design v Pasadeně, California, USA
2001 Státní stipendium výtvarného umění, Rakousko
2002-2003 residenční pobyt v Chicagu, USA

Žije a pracuje ve Vídni

Ocenění

2009 Preis der Stadt Wien
2007 Südtiroler Preis für Kunst am Bau
2004 Otto-Mauer-Preis
2002 Förderpreis für Bildende Kunst des BKA
Anton-Faistauer-Preis
Paul Flora Preis

born in Silandro, Italy
Akademie der Bildenden Künste, Wien, Austria
Accademia di Belle Arti di Brera, Milano, Italy
Art Center College of Design, Pasadena, California, USA
State scholarship in Visual Art, Austria
residency in Chicago, USA

1974
1994-1999
1996
1999
2001
2002-2003

She lives and works in Vienna

Awards

Preis der Stadt Wien
Südtiroler Preis für Kunst am Bau
Otto-Mauer-Preis
Förderpreis für Bildende Kunst des BKA
Anton-Faistauer-Preis
Paul Flora Preis

2009
2007
2004
2002

Biography

born in Silandro, Italy
Akademie der Bildenden Künste, Wien, Austria
Accademia di Belle Arti di Brera, Milano, Italy
Art Center College of Design, Pasadena, California, USA
State scholarship in Visual Art, Austria
residency in Chicago, USA

1974
1994-1999
1996
1999
2001
2002-2003

She lives and works in Vienna

Samostatné výstavy Solo Exhibitions		Společné výstavy Group Exhibitions	
2013	„Prostor bez hranic / Unlimited Space“, Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, Roudnice nad Labem Galerie Krobath, Wien	2013	„TRAIT PAPIER“, Kunsthalle Palazzo Liestal, Liestal „Gegenwelten“, Kunsthistorisches Museum Schloss Ambras, Innsbruck „einszehn. zweizehn. dreizehn“, artistic research between intuition and logic, Kunstverein Friedrichshafen, Friedrichshafen „Farbe Raum Farbe“, Georg Kolbe Museum, Berlin Brno Art Open 2013, Sculpture in the streets, Brno „GEO-NEO_POST“, OSAS, Vasarely Museum, Budapest
2012	. „Portrait of Disorder“, Museum Ritter, Waldenbuch „Form follows Vision“, Galerie Alberta Pane, Paris „Degrees of Freedom“, Coalmine im Volkart Haus, Winterthur	2012	„Chance as Strategy“, OSAS, Vasarely Museum, Budapest „Subjective Involvement in Physical Spatial Entities“, Oredaria Arti Contemporanea, Roma „Abstraktion und Subtraktion“ Temporäre Autonome Zone, Galerie Lisa Ruyter, Wien „Subjective Involvement in Physical Spatial Entities“, Oredaria Arti Contemporanea, Roma „Abstraktion und Subtraktion“, Temporare Autonome Zone, Galerie Lisa Ruyter, Wien „Edifice Amiss: Constructing New Perspective“, Stephen D. Paine Gallery, MassArt Boston „The Meeting“, On the life and work of Karl Spörk, ISCP Brooklyn „Desiring the Real“, MUAC, Ciudad de Mexico „Utopie GESAMTKUNSTWERK“, Belvedere, 21er Haus, Wien „Rasterfahndung. Das Raster in der Kunst nach 1945“, Kunstmuseum Stuttgart „Mind the System, Find the Gap“, Z33 - house for contemporary art, Hasselt, Belgium
2011	„In Defense of Free Forms“, Oredaria Arti Contemporanea, Roma „Dirty Geometry“, Galerie Alberta Pane, Paris „Destino Comune“, Macro, Roma „Abstraktion und Verirrung“, Kunsthaus Kaufbeuren, Kaufbeuren „Gestalt“, Künstlerhaus, Hannover „Lies and Layers“, Hunt Kastner Artworks, Praha	2011	„I see You see“, Zbiornik Kultury, Kraków (with Isa Schmidlehner) „Fünf Räume“, Austrian Cultural Forum, New York „Corrispondenze Impreviste“, Istituto Italiano di Cultura, Wien „Plocha, hloubka, prostor. Perspektivní motivy a principy v umění / Plane, Depth, Space. Motifs and Principles of Perspective in Art“, Moravská galerie v Brně / The Moravian Gallery in Brno, Brno „Abstraction/Quotidien“, Centre d'Art Passerelle, Brest „Abstraction/Modernité“, Centre d'Art Passerelle, Brest „Zähmung des blicks“, taf, Athen / MIET Thessaloniki „Konkret - Konstruktiv - Minimal“, FeRRUM - welt des eisens, Ybbsitz
2010	„La solitudine dell'opera (Blanchot)“, Associazione Ko.Ji.Ku., Galleria Studio 44, Genova Galerie Krobath, Wien Wannieck Gallery, Brno Galerie Krobath, Berlin	2010	„Architektura a tělo 4 fotografické pozice rakouských umělkyně“, Galerie Rakouského kulturního fóra / Galerie des Österreichischen Kulturforums Prag, Praha „Architektur und Körper“, Galerie Krobath Berlin „The Art of Design. Ak7 Contemporary design by contemporary artists“, freiraum quartier21 International, Wien „Originalfunktional. Zeitgenössisches Künstler Innenmobilier aus der Wiener Werk-Stadt“, Wiener Art Foundation, Wien „High Ideals & Crazy Dreams“, Vera Munro, Hamburg „With Your Eyes Only“, YUM, Brussels „Abstraction and Structure“, Bernhard Knaus Fine Art, Frankfurt „My Eyes Keep Me in Trouble“, La Station, Nice „For Your Eyes Only“, De Markten, Brussels
2009	„Nothing could be done - men were only men, and space was their eternal enemy.“, Dům umění / House of Art, České Budějovice	2009	„SAMMELLUST. Werke aus der Sammlung Finstral“, Meran „Kleine Formate“, Galerie Martina Detterer, Frankfurt am Main „With Your Eyes Only. Display Reduktive Kunst“, Kunstverein Medienturm, Graz „Kardinal-König-Kunstpreis für Bildende Kunst“, Kunstraum St. Virgil, Salzburg „CELLA. Strukturen der Ausgrenzung und Disziplinierung“, Complesso
2008	„What I don't know about space“, MUSEUM 52, London „Abstract Thought Is A Warm Puppy“, CCNOA - Center for Contemporary Non-Objective Art, Bruxelles Galerie Krobath Wimmer, Wien „Geometrisch betrachtet“, Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig, Wien,		
2007	„Noise. Von der Kunst der Malerei“, Staatsoper, Wien „Esther Stocker“, Ragenhaus Bruneck Galerie im Taxispalais, Innsbruck		
2006	Galleria Contemporaneo, Mestre Galleria unosunove, Roma (with Peppe Perone)		
2005	„Geometrisch betrachtet, sind alle Richtungen im Raum gleichwertig“, Projekttraum Deutscher Künstlerbund Berlin „Der Zusammenhang zwischen Teilen“, Plattform, Berlin Minoritengalerien Graz Deutsche Bundesbank, Frankfurt „Was sind das für Gegenstände, die wir voraussetzen? (Quine)“, Galerie Krobath Wimmer, Wien	2010	
2004	„Das Wort ‚gleichartig‘ zieht unsere Aufmerksamkeit auf sich, und doch besagt es eigentlich gar nichts. (Frege)“, AR/GE Kunst Galleria Museo, Bozano Galerie Martina Detterer, Frankfurt (with Robert Klümpen)	2010	
2003	Galerie im Kunsthause Mürz, Mürz Galerie im Trakl-Haus, Salzburg (with Suse Krawagna) Galerie Krobath Wimmer, Wien „Who needs structure.“, Open End, Chicago (with Marc Le Blanc)	2009	
2002	Galerie Christine Mayer, München (with Klaus Auderer)		
2001	Galerie Krobath Wimmer, Wien Galerie Antonio Ferrara, Reggio Emilia		
1997	„Malerei“, Galerie Trabant, Wien		

	Monumentale di San Michele a Ripa Grande, Roma „Good night, sleep tight“, UpLoad Art Project, Trento „Nocturnes. Young Italian Artists on Museion Facade“, Museion, Bolzano „Wiener Musterzimmer“, Orangerie, Unteres Belvedere, Wien „Zero Budget Biennial“, Galerie Carlos Cardenas, Galerie schleicher + lange, Paris „Anabasis. On Rituals of Homecoming“, Ludwik Grohmann Villa, Lodz „Beyond these Walls“, South London Gallery, London „Nocturnes. Young Italian Artists on Museion Facade“, Museion, Bolzano „Confines. Geography of the Boundary“, IVAM Institut Valencia d'Art Modern, Valencia „Seeking constructive concrete structural 2.“, Vasarely Múzeum, Budapest „Labyrinth: Freiheit“, Festung Franzensfeste, Franzensfeste „Get connected“, Künstlerhaus, Wien „BRANDNEU. Ankäufe 2007-2008“, Essl Museum, Klosterneuburg „Works on Paper“, Museum 52, London „Die Macht des Ornaments“, Orangerie, Unteres Belvedere, Wien „Augmented“, Galerie Strickner, Wien	2004	„Entdecken und Besitzen. Einblicke in österreichische Privatsammlungen“, Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien, Wien „Das Neue II“, Österreichische Galerie Belvedere, Wien
2008	„There's a better way to spend an afternoon“, Museum 52, London „The truth of basics, resetting the history of living between four walls.“, Lift off 2008, Onomatopee, Eindhoven „didi sattmann. künstler / freunde“, Künstlerhaus, Wien „YO, MO' MODERNISM...“, CCNOA - Center for Contemporary Non-Objective Art, Bruxelles ViennArt, „Entscheidungen. Wien und das symbolische Kapital“, MUSA - Museum auf Abruf, Wien „My Eyes keep me in trouble“, SCA - Sydney College of the Arts, Sydney „Genau und anders“, Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien, Wien „ART SHEFFIELD 08: Yes, No, Other Options“, Millenium Galleries, Sheffield „Arrivi e Partenze. Italia. Artisti al di sotto dei 35 anni“, Mole Vanvitelliana, Ancona	2003	„Premio Del Golfo - Biennale Europea Arti Visive“, La Spezia „Kleine Formate“, Galerie Martina Detteler, Frankfurt am Main „Vienna Coffee table“, Galerie Bernhard Knaus, Mannheim „No risk - no glory“, loop-raum für aktuelle Kunst, Berlin „GEGEN-POSITION(EN). Künstlerinnen in Österreich 1960-2000“, Museum Moderner Kunst Stiftung Wörlein, Passau „Der doppelte Blick“, Künstlerhaus Palais Thurn und Taxis, Bregenz
2007	„5 plus 5 Künstler aus 5 Jahrzehnten“, Investkredit Bank AG, Wien „Wann immer vorerst“, Ba-Ca Kunstforum, Wien „Scuola di Pittura“, Galleria Civica di Arte Contemporanea Trento, Trento „Otto Mauer und seine Preisträger“, Investkredit Bank AG, Wien „GALERIE. FOCUS WIEN“, Kunstraum Innsbruck, Innsbruck „PASSION FOR ART - 35 Jahre Sammlung Essl“, Essl Museum, Klosterneuburg „Ob ich das sehe“, Kunstverein Heidelberg, Heidelberg	2002	„Einbildung - Das Wahrnehmen in der Kunst“, Kunsthaus Graz, Graz „Favorites +“, Galerie Fortlaan17, Gent „Panorama 03“, Bozener Bahnhof, Bolzano „Mimosen, Rosen, Herbstzeitlosen“, Kunsthalle Krems, Krems „Painting Show“, Austrian Art Studio, Chicago „Menschen“, Kunstsammlung Volpinum, Wien „Außer Atem. Fokus österreichische Malerei“, Naussauischer Kunstverein, Wiesbaden
2006	„NEUANKÄUFE. JUNGE MALEREI“, Essl Museum, Klosterneuburg „Austrian Abstracts“, Artis et amicitiae, Rotterdam „Modus Moduli“, Spazio Thetis, Venezia „Coincidence suspecte“, CAN - Centre d'Art de Neuchâtel, Neuchâtel „Black/white & chewing gum“, Galerie Krobath Wimmer, Wien „Ins Leere“, Zacherlfabrik, Wien „Zeitgenössische Kunst im Parlament“, Wien „Österreich 1900-2000. Konfrontationen und Kontinuitäten“, Essl Museum, Klosterneuburg „Abstrakt“, Niederösterreichisches Dokumentationszentrum für Moderne Kunst, St. Pölten „Opera Austria“, Centro per l'Arte Contemporanea Luigi Pecci, Prato „Kunst fürs 20er Haus“, Österreichische Galerie Belvedere, Wien	2001	„Hier ist Dort 2“, Secession, Wien „CHInA. Schweiz in Österreich“, Kunstsammlung Volpinum, Wien „Collector's Choice. Sammlung Ploil“, Neue Galerie, Graz „Current settings - Der mediale Blick als Transfer“ Kulturforum Hallein, Hallein „Variable Stücke. Strukturen/Referenzsysteme/Algorithmen“, Galerie im Taxispalais, Innsbruck „Eva Schlegel Connected“, Galerie 422, Gmunden „Favorites“, Edition Artelier Graz, Graz
2005	„Intermittent Territory for Alienated Figures“, Outrageous Look, New York „Passion beyond reason“, wallstreet one, Berlin „Farträume. Positionen aktueller Malerei“, MMKK Klagenfurt „Extension turn“, Kulturforum der Österreichischen Botschaft, Tokyo	2000	„Experimenta“, Blackbox, Victorian Arts Center, Melbourne „Verstörtes Äußeres“, Kunstsammlung Volpinum, Wien „Nerven“, Galerie Kai Hilgemann, Berlin
		1999	„Mission impossible“, Galerie Charim Klocker, Wien
		1998	Galerie Charim Klocker, Wien „Gender Troubles“, Schikaneder Kino, Wien „Nicht aus einer Position“, Semperdepot, Wien „Weg aus dem Bild“, Galerie Georg Kargl, Wien
		1997	Galerie Krobath Wimmer, Wien „Spices, Diversities, Academies“, Semperdepot, Wien „Schauplatz Goldrain“, Schloss Goldrain, Goldrain
		1996	„Anwesend/abwesend“, Getznerfabrik, Nenzing „The Very Last Minute“, Semperdepot, Wien „Freitag der 13.“, Atelier 96, Wien
		1995	„Event“, Akademie der Bildenden Künste, Wien

Katalog vydala Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, příspěvková organizace Ústeckého kraje, v roce 2013 k výstavě „Esther Stocker - Prostor bez hranic / Unlimited Space“, uskutečněné v rámci volného cyklu Nová jména v době od 3. 10. do 1. 12. 2013 v budově zámecké jízdárny - sídle Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, Očkova 5, Roudnice nad Labem.

This catalogue was published by the Gallery of Modern Art in Roudnice nad Labem in 2013 for the exhibition “Esther Stocker - Prostor bez hranic / Unlimited Space”, held from 3 October to 1 December 2013 at the Gallery’s home in the former chateau Riding School at Očkova 5, Roudnice nad Labem. The Gallery is funded by the Ústí Region.

Nad výstavou převzal záštitu Velvyslanec Italské republiky v Praze Pasquale D’Avino. Podpořilo ji Ministerstvo kultury České republiky. / The exhibition was held under the patronage of the Italian Ambassador in Prague, Pasquale D’Avino, and was supported by the Ministry of Culture of the Czech Republic.

Koncepce výstavy a katalogu / Exhibiton and catalogue concept: Magdalena Deverová
Text / Text: Magdalena Deverová
Produkce / Production: Nina Michlovská
Grafická úprava katalogu, plakátu a pozvánky / Graphic desing for the catalogue, poster and invitatio: Magdalena Deverová, Kateřina Vykouková
Fotografie / Photo: © Martin Pardatscher (s./p. 15), © Henning Moser (s./p. 17), © Wolfgang Woessner (s./p. 19), © Rainer Iglar (s./p. 21), © Michael Goldgruber (s./p. 23), © Dave Keune (s./p. 24), © Andy Keate (s./p. 25), © Sacha Georg (s./p. 27), © Jan Mahr (s./p. 29), © Andy Stagg (s./p. 31), © Loredana Ginocchio (s./p. 32), © Mario Di Paolo (s./p. 33), © Romy Rodiek (s./p. 34), © Ondřej Polák (s./p. 35), © altrospazio (s./p. 37), © Takeshi Sugiura (s./p. 38), © Kristof Vrancken (s./p. 39), © Frank Kleinbach (s./p. 40), © Esther Stocker (s./p. 41), © Gerhard Sauer (s./p. 43), Zdeněk Porcal (s./p. 4-5, 44, 45, 46, 47)
Tisk / Print: Wendy s.r.o.
Náklad / Number of copies: 500

Obrazová příloha / Illustrations:
strana 4-5 / pages 4-5

Prostor bez hranic, 2013
černá lepící páska na zdi, deska kapa, 9,5 x 6,4 x 17 m

Unlimited Space, 2013

black masking tape, foam core, 9,5 x 6,4 x 17 m

Galerie moderního umění v Roudnici n. L / Gallery of Modern Art in Roudnice n. L.
Roudnice nad Labem

ISBN: 978-80-87512-28-9

